

ΚΕΝΤΡΟΝ
ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ
(Κ.Ε.Α.)

(Κ.Ε.Α.). Πεπραγμένα έτους 2023

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ | ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ

Όραμα

Το Κέντρον Ερεύνης της Αρχαιότητος (Κ.Ε.Α.) ιδρύθηκε το 1977 με στόχο τη μελέτη της αρχαιολογίας, της ιστορίας και του πολιτισμού στον ελλαδικό χώρο από την προϊστορική έως και τη ρωμαϊκή εποχή. Στο πλαίσιο αυτό η παραγόμενη έρευνα στοχεύει στη μελέτη υλικού από παλιότερες κυρίως ανασκαφές, οι οποίες είναι σημαντικό και επείγει να γίνουν γνωστές. Στοχεύει επίσης στην εκπροσώπηση της Ελλάδας δια της συμμετοχής της Ακαδημίας Αθηνών σε διεθνή εκδοτικά προγράμματα δημοσίευσης αρχαίων τεχνουργημάτων και αρχαιολογικών καταλοίπων εν γένει.

Αποστολή

Αποστολή του Κ.Ε.Α. αποτελεί η εκπόνηση και δημοσίευση μελετών, οι οποίες καλύπτουν ευρύ χρονικό διάστημα και κατηγορίες υλικού. Τα ερευνητικά μας προγράμματα αφορούν αρχαιολογικές μελέτες με έμφαση σε θέματα κεραμικής των προϊστορικών και των κλασικών χρόνων, γλυπτικής των ελληνοιστικών και ρωμαϊκών χρόνων, καθώς και ιστορικής τοπογραφίας. Οι συνθετικές δημοσιεύσεις προσφέρουν τη βάση για την κατανόηση γενικότερων εκφάνσεων του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, οι οποίες άπτονται πολλών πτυχών της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας, όπως, π.χ., της θρησκευτικής λατρείας και εικονογραφίας, κοινωνικής ζωής, ταφικών εθίμων και μνημειακής τοπογραφίας.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ | ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Εφορευτική Επιτροπή (Ακαδημαϊκοί)

- **Πρόεδρος:** Παναγιώτης Λ. Βοκοτόπουλος
- **Τακτικά Μέλη:** Παναγιώτης Λ. Βοκοτόπουλος, Βασίλειος Χ. Πετράκος, Αντώνιος Ρεγκάκος, Μιχάλης Τιβέριος, Μιλτιάδης Χατζόπουλος, Μανόλης Κορρές
- **Αναπληρωματικό Μέλος:** Αλέξανδρος Νεχαμάς

Διεύθυνση

- **Επόπτης:** Μιχάλης Τιβέριος
- **Διευθύνουσα:** Βικτωρία Μ. Σαμπετάϊ

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ | ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Ερευνητικό Προσωπικό (5)

- Α Βαθμίδα: 1
- Β Βαθμίδα: 2
- Γ Βαθμίδα: 2

Ανάγκες για Πρόσθετο Προσωπικό (αριθμός)

- Α Βαθμίδα:
- Β Βαθμίδα: 2
- Γ Βαθμίδα: 3

Συνεργάτες (3)

- Με Σύμβαση/Συμβάσεις: 1
- Εξωτερικοί Συνεργάτες: _
- Αποσπασμένοι: 2

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ | ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΥΡΟΣ

Επιστημονικά Πεδία Κέντρου

- Τα γνωστικά πεδία του Κ.Ε.Α. αφορούν:
- 1. Προϊστορική αρχαιολογία
- 2. Κλασική αρχαιολογία
- 3. Ιστορική τοπογραφία

Διεθνείς Συνεργασίες

- Το Κ.Ε.Α. εποπτεύει ή / και συμβάλλει στα διεθνή προγράμματα:
- 1. *Corpus Vasorum Antiquorum*,
- 2. *Corpus Signorum Imperii Romani*,
- 3. *Tabula Imperii Romani* και
- 4. *Sylloge Nummorum Graecorum*
- Τα οποία τελούν υπό την αιγίδα της Διεθνούς Ένωσης Ακαδημιών (Union Académique Internationale) και του Διεθνούς Συνδέσμου για την Κλασική Αρχαιολογία (Association Internationale d'Archéologie Classique).

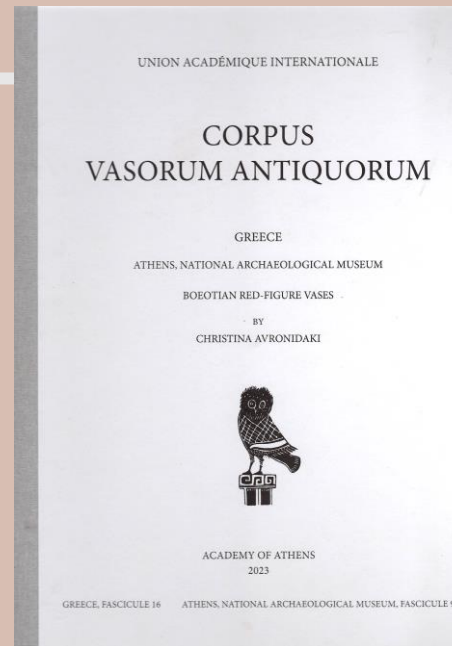
ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ | ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΥΡΟΣ

Τίτλος Συνεργασίας/Φορέα/Πανεπιστημίου/Ιδρύματος

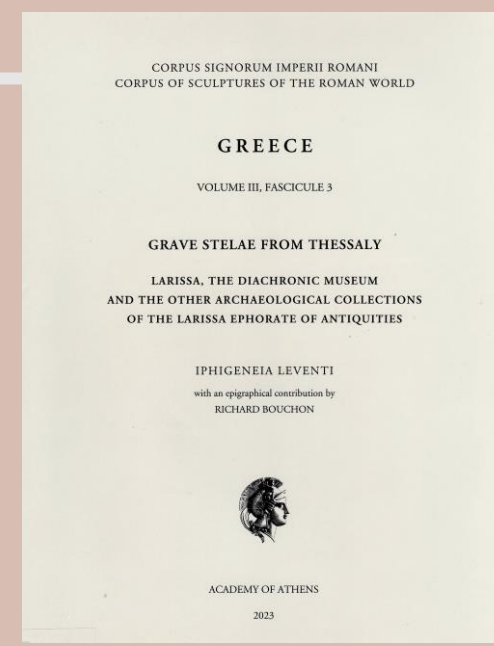
Το Κ.Ε.Α. συνεργάστηκε με το Υπουργείο Πολιτισμού και το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο στην εκπόνηση ενός τόμου της σειράς Corpus Vasorum Antiquorum. Πρόκειται για τον 9^ο τόμο του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και 16^ο στην ελληνική σειρά, τον οποίο συνέγραψε η κ. Χ. Αβρονιδάκη κι έχει ως θέμα τα Βοιωτικά Ερυθρόμορφα αγγεία της Κλασικής εποχής.
(**C. Avronidaki, CVA Greece 16: Athens, National Archaeological Museum 9, Boeotian Red Figure Vases, Athens 2023**).

Το Κ.Ε.Α. συνεργάστηκε με το Υπουργείο Πολιτισμού και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας στην εκπόνηση ενός τόμου της σειράς Corpus Signorum Imperii Romani. Τον συνέγραψε η κ. Ι. Λεβέντη κι έχει ως θέμα του επιτύμβιες στήλες ρωμαϊκών χρόνων από τη Θεσσαλία, οι οποίες φυλάσσονται στο Διαχρονικό Μουσείο της Λάρισας.
(**I. Leventi, CSIR Greece III.3: Grave Stelae from Thessaly. Larissa, the Diachronic Museum and the other Archaeological Collections of the Larissa Ephorate of Antiquities, Athens 2023**).

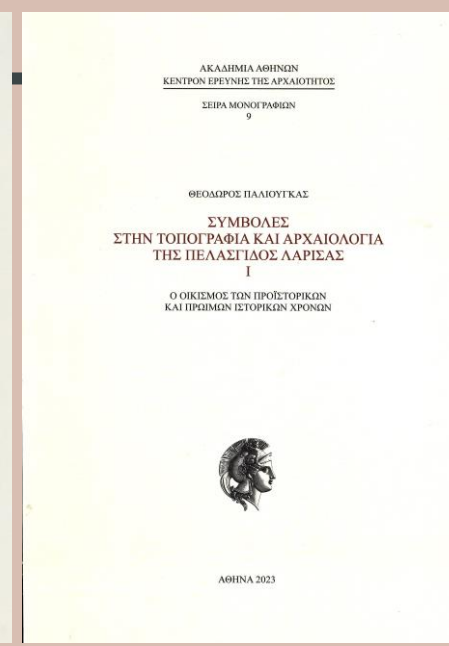
Καρπό συνεργασίας του Κ.Ε.Α. με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας αποτελεί επίσης και η μονογραφία του κ. Παλιούγκα σχετικά με την τοπογραφία και αρχαιολογία της πόλης της Λάρισας στα προϊστορικά και πρώιμα ιστορικά χρόνια.
(**Θ. Παλιούγκα, Συμβολές στην τοπογραφία και αρχαιολογία της Πελασγίδος Λάρισας. I. Ο οικισμός των Προϊστορικών και Πρώιμων Ιστορικών χρόνων, Σειρά Μονογραφιών Κ.Ε.Α., Αθήνα 2023**).

υπό την αιγίδα της **Union
Académie Internationale**

υπό την αιγίδα της **Association
Internationale d'Archéologie
Classique**

**Σειρά Μονογραφιών
Κ.Ε.Α**

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Χρηματοδοτούμενα

- Αριθμός Προγραμμάτων: 1.
- Αριθμός Εμπλεκόμενων Ερευνητών/τριών Κέντρου: 1
- Αριθμός Συνεργαζόμενων Ερευνητών/τριών και Φορέων: 2
- Συνολικός Προϋπολογισμός Προγραμμάτων: 145.500 ευρώ.
- Overhead υπέρ της Επιτροπής Ερευνών: 13.221 ευρώ.
- Ύψος χρηματοδότησης ανά φορέα χρηματοδότησης: 145.500 ευρώ

Μη Χρηματοδοτούμενα

- Αριθμός Προγραμμάτων: 16
 - Αριθμός Εμπλεκόμενων Ερευνητών/τριών Κέντρου: 5
 - Αριθμός Συνεργαζόμενων Φορέων: 12
- (δηλ. το Εθνικό Αρχ/κό Μουσείο, οι Εφορείες Αρχαιοτήτων Αττικής, Βοιωτίας, Λαμίας, Λάρισας, Πέλλας, Σερρών, Κορίνθου, Χανίων και ιδρύματα όπως η Αρχαιολογική Εταιρεία, το Α.Π.Θ., Παν/μιο Θεσσαλίας, Παν/μιο Πάτρας, Παν/μια Michigan και Liverpool).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (Χρηματοδοτούμενα)

Ερευνητικό πρόγραμμα ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ-Ε.Ε με φορέα την Ακαδημία Αθηνών, το οποίο διερευνά θέματα αρχαιολογίας σχετικά με όψεις της αρχαίας ελληνικής οικογένειας. Εστιάζει επίσης σε ζητήματα καλλιτεχνικής αναπαράστασης των μελών της στην τέχνη διαφόρων περιοχών της ηπειρωτικής Ελλάδας από την αρχαϊκή περίοδο έως τους ρωμαϊκούς χρόνους.

Τίτλος: «Women, Children, and the Family Beyond Athens. The *Oikos*' Evolving Lives in the Art of Mainland Greece».

Καρπός του προγράμματος: μελέτες υπό μορφήν άρθρων. Έχουν ήδη δημοσιευθεί δύο, εκ των οποίων αυτό του 2023 αφορά παιδική ταφή από τη Βοιωτία, η οποία περιείχε ομοίωμα παιχνιδιού με συμβολική αξία.

Υπεύθυνη Προγράμματος: Βικτώρια Σαμπετάι

Προϋπολογισμός: 145.500 ευρώ. Διάρκεια 31 μήνες.

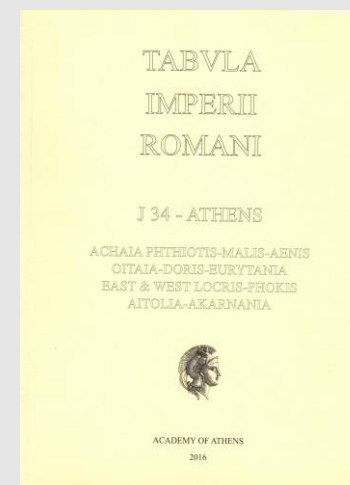
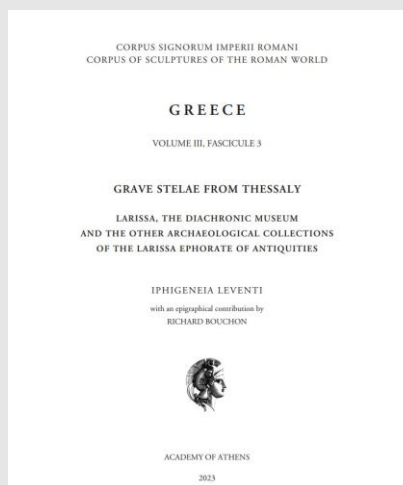
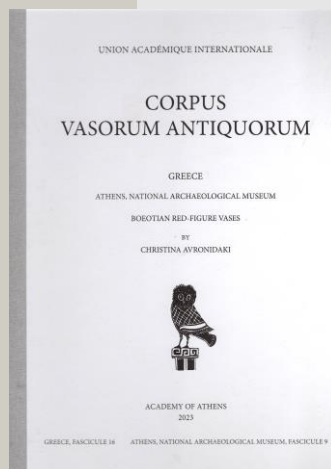
(Συνεργασία ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ-Ε.Ε. Ακαδημίας Αθηνών στο πλαίσιο της «2ης Προκήρυξης Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την ενίσχυση των Μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών» (Α.Π. 20741/08.01.2020).

Δημοσιεύματα:

1. V. Sabetai, “Bronze Rattles and Clay Shields for the Boeotian Child of the Elite: New Finds in Context”, in Daniaux, Th., Dasen, V. (eds.), *Locus ludi: Quoi de neuf sur la culture ludique antique?*, Pallas, 2022, 43-74.
2. V. Sabetai, «For Whom Did the Top Spin? A Boeotian Spinning Top in Context”, in C. Lambrugo (ed.), *A Turning World: a Multidisciplinary Approach to the Spinning Top and other Toys and Games*, Milano University Press, Milano 2023, 95-113.

Σε ότι αφορά τα μη χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα, τα παρακάτω 4 είναι διεθνή. Πρόκειται για τα :

- #1: «**Corpus Vasorum Antiquorum**» το οποίο αφορά τη δημοσίευση αρχαίων ελληνικών αγγείων σε διάφορα μουσεία και συλλογές. Εποπτεύεται από τους ερευνητές Β. Σαμπετάι και Ν. Ακαμάτη και το Κ.Ε.Α. έχει εκδόσει **14** τόμους έως σήμερα (υπό την αιγίδα της Union Académique Internationale).
- #2 : «**Corpus Signorum Imperii Romani**» το οποίο αφορά τη δημοσίευση γλυπτών της Ρωμαϊκής εποχής. Εποπτεύεται από την ερευνήτρια Ν. Καζακίδη και το Κ.Ε.Α. έχει εκδόσει **5** τόμους έως σήμερα (υπό την αιγίδα της Association Internationale d'Archéologie Classique).
- #3 : «**Tabula Imperii Romani**» το οποίο αφορά τη σχολιασμένη χαρτογράφηση περιοχών του ρωμαϊκού κόσμου. Εποπτεύεται από τον ερευνητή Γ. Ζάχο και το Κ.Ε.Α. έχει εκδόσει **7** τόμους έως σήμερα (υπό την αιγίδα της Union Académique Internationale)
- #4 : «**Sylloge Nummorum Graecorum**» το οποίο αφορά τη δημοσίευση νομισματικών συλλογών διαφόρων εποχών. Το Κέντρο έχει εκδόσει **5** τόμους έως σήμερα (υπό την αιγίδα της Union Académique Internationale).

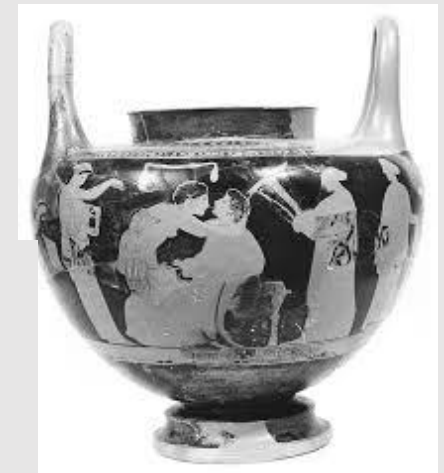
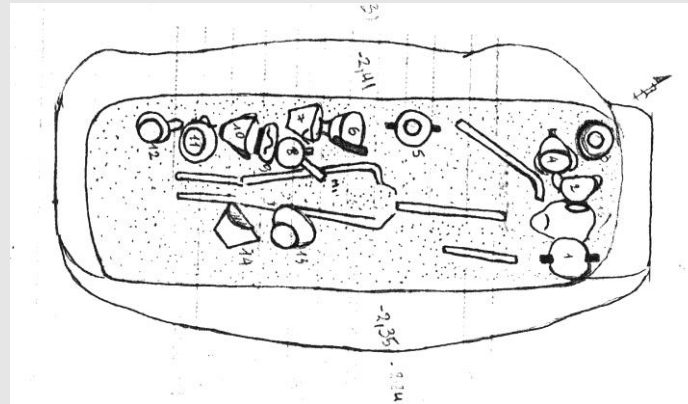
Ετήσια
 Έκθεση
 Πεπραγμένων
 2023

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
 (Μη
 Χρηματοδοτούμενα)

Τα μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα που εκπονούνται από τους ερευνητές του Κ.Ε.Α. αφορούν μελέτες προϊστορικής και κλασικής αρχαιολογίας και τοπογραφίας, με έμφαση στην κεραμική από ακροπόλεις, νεκροταφεία και οικισμούς, την γλυπτική από δημόσια κτήρια, και την τεκμηρίωση παλαιών ανασκαφών με βάση αρχαιακό υλικό.

- #5: “**Figured Vases in Context**”.
- Συνοπτική Περιγραφή σημασίας προγράμματος και επιτευγμάτων: **στοχεύει στη δημοσίευση εικονιστικής κεραμικής από ταφικά σύνολα στο Ακραιφνίο Βοιωτίας**. Έχουν δημοσιευθεί 18 άρθρα, και επίκειται η τελική δημοσίευση του υλικού σε μονογραφία.
- Προϋπολογισμός και διάρκεια: **πολυετές συνεχιζόμενο** πρόγραμμα με ad hoc προϋπολογισμό.
- Υπεύθυνος Προγράμματος: Βικτωρία Σαμπετάι.

- #6: «**Wedding and Genre Iconography in the Classical Period. The Case of the Washing Painter**».
- Συνοπτική Περιγραφή σημασίας προγράμματος και επιτευγμάτων: **αφορά την μελέτη της γαμήλιας εικονογραφίας ενός αττικού αγγειογράφου των κλασικών χρόνων με ευρήματα από ιερά και τάφους**. Έχουν δημοσιευθεί 7 άρθρα.
- Προϋπολογισμός και διάρκεια: **πολυετές συνεχιζόμενο** πρόγραμμα με ad hoc προϋπολογισμό.
- Υπεύθυνος Προγράμματος: Βικτωρία Σαμπετάι.

Ετήσια
Έκθεση
Πεπραγμένων
2023

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
(Μη
Χρηματοδοτούμενα)

#7: «Corpus Vasorum Antiquorum, Pella Archaeological Museum 1».

- Συνοπτική Περιγραφή σημασίας προγράμματος και επιτευγμάτων: **αφορά τη μελέτη και δημοσίευση διακοσμημένων αγγείων του Αρχαιολογικού Μουσείου της Πέλλας και εντάσσεται στη διεθνή σειρά CVA.**
- Υπεύθυνος Προγράμματος: Νικόλαος Ακαμάτης.
- Προϋπολογισμός και διάρκεια: τριετές πρόγραμμα με ad hoc προϋπολογισμό.

#8: «Κεραμική από την αρχαία Όλυνθο». Σε συνεργασία με το ΥΠΠΟ, τα Πανεπιστήμια Michigan και Liverpool στο πλαίσιο του διεπιστημονικού ερευνητικού προγράμματος “The Olynthos Project”.

- Συνοπτική Περιγραφή σημασίας προγράμματος και επιτευγμάτων: **εστιάζει στη δημοσίευση μελαμβαφούς και ερυθρόμορφης κεραμικής από την Όλυνθο. Έχει δημοσιευτεί ένα άρθρο και επίκειται συμμετοχή σε συλλογικό τόμο.**
- Υπεύθυνος Προγράμματος: Νικόλαος Ακαμάτης.
- Προϋπολογισμός και διάρκεια: τριετές πρόγραμμα.

#9: «Κεραμική από την αρχαία Πέλλα». Σε συνεργασία με την ΕΦΑ Πέλλας και το Πανεπιστήμιο του Michigan στο πλαίσιο του διεπιστημονικού ερευνητικού προγράμματος “Pella Urban Dynamics Project”.

- Συνοπτική Περιγραφή σημασίας προγράμματος και επιτευγμάτων: **μελέτη και δημοσίευση του συνόλου της κεραμικής των ανασκαφών και της επιφανειακής έρευνας που βρέθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος “Pella Urban Dynamics Project”.**
- Υπεύθυνος Προγράμματος: Νικόλαος Ακαμάτης.
- Προϋπολογισμός και διάρκεια: πενταετές πρόγραμμα.

#10: «Κατάλογος δημοσίευσης των γλυπτών από τις θέρμες της αρχαίας Σικυώνας».

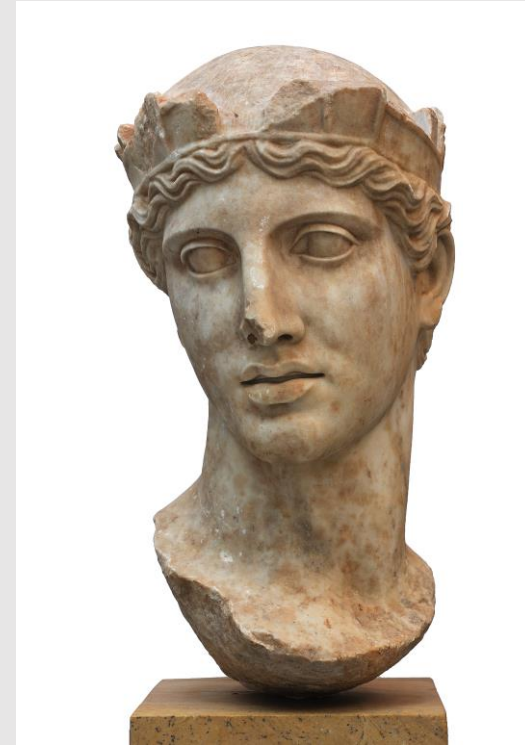
- Συνοπτική Περιγραφή σημασίας προγράμματος και επιτευγμάτων: **αφορά τη μελέτη και δημοσίευση των γλυπτών που κοσμούσαν τις ρωμαϊκές θέρμες της Σικυώνας.**
- Υπεύθυνος Προγράμματος: Ναταλία Καζακίδη.
- Προϋπολογισμός και διάρκεια: τριετές πρόγραμμα με ad hoc προϋπολογισμό.

#11: «Ανασκαφή και έρευνα της αρχαίας Σικυώνας (2023-2027)». Σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια Θεσσαλίας και Πάτρας.

- Συνοπτική Περιγραφή σημασίας προγράμματος και επιτευγμάτων: **εστιάζει σε γεωαρχαιολογική έρευνα των ρωμαϊκών θερμών της αρχαίας Σικυώνας.**
- Υπεύθυνος Προγράμματος: Ναταλία Καζακίδη.
- Προϋπολογισμός και διάρκεια: πενταετές πρόγραμμα.

#12: «Γεωαρχαιολογική Έρευνα στο ΝΑ τομέα της αρχαίας Αμφίπολης (2023-2024)». Σε συνεργασία με Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών, Παν/μιο Πάτρας και ΑΠΘ.

- Συνοπτική Περιγραφή σημασίας προγράμματος και επιτευγμάτων: **εστιάζει σε γεωαρχαιολογική έρευνα στον ΝΑ τομέα της αρχαίας πόλης της Αμφίπολης**
- Υπεύθυνος Προγράμματος: Ναταλία Καζακίδη.
- Προϋπολογισμός και διάρκεια: προκαταρκτική έρευνα (εξασφαλίστηκε η συνέχισή του με χρηματοδότηση του Ιδρύματος Ι. Κωστόπουλου (2024-2025)).

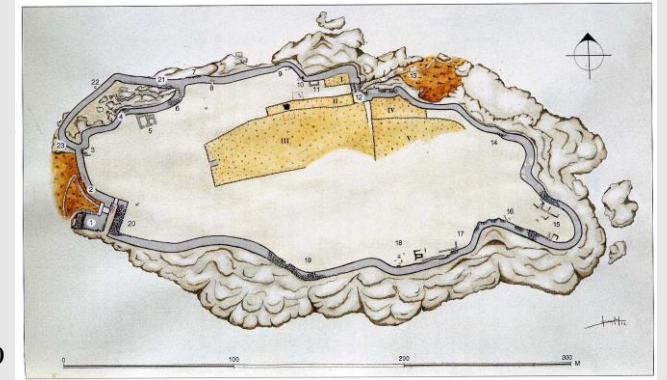
Ετήσια
 Έκθεση
 Πεπραγμένων
 2023

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
 (Μη
 Χρηματοδοτού
 μενα)

- #13: **“Η προϊστορική ακρόπολη της Βραυρώνας”**
- Συνοπτική Περιγραφή σημασίας προγράμματος και επιτευγμάτων: **μελέτη και δημοσίευση των προϊστορικών ευρημάτων από τις ανασκαφές της Αρχαιολογικής Εταιρείας στην ακρόπολη της Βραυρώνας.** Έχουν δημοσιευθεί 4 άρθρα και επίκειται μονογραφία.
- Υπεύθυνος Προγράμματος: Κωνσταντίνος Καλογερόπουλος.
- Προϋπολογισμός και διάρκεια: πολυετές πρόγραμμα με ad hoc προϋπολογισμό.

- #14: **“Η μυκηναϊκή ακρόπολη της Αθήνας”**
- Συνοπτική Περιγραφή σημασίας προγράμματος και επιτευγμάτων: **μελέτη και δημοσίευση άγνωστου μέχρι τώρα μυκηναϊκού υλικού από τις ανασκαφές του 19^{ου} αιώνα της Αρχαιολογικής Εταιρείας στην Ακρόπολη των Αθηνών.**
- Υπεύθυνος Προγράμματος: Κωνσταντίνος Καλογερόπουλος.
- Προϋπολογισμός και διάρκεια: πολυετές πρόγραμμα με ad hoc προϋπολογισμό.

- #15: **“Η αρχαιολογική έρευνα στην Ελάτεια, την Τιθορέα και τον Έξαρχο κατά τον 19ο αιώνα και τις αρχές του 20ου αι.: αρχαιακό και αρχαιολογικό υλικό”**
- Συνοπτική Περιγραφή σημασίας προγράμματος και επιτευγμάτων: **μελέτη και δημοσίευση του αρχαιακού υλικού για τις αρχαιολογικές έρευνες στη λεκάνη του Βοιωτικού Κηφισού και των ανασκαφών στην Ελάτεια και τον Έξαρχο.** Έχουν δημοσιευθεί 2 άρθρα και επίκειται μονογραφία.
- Υπεύθυνος Προγράμματος: Γεώργιος Ζάχος.
- Προϋπολογισμός και διάρκεια: πολυετές πρόγραμμα με ad hoc προϋπολογισμό.

- #16: **ΕΠΑΝΕΚ Ακαδημίας Αθηνών «Καινοτόμες Δράσεις Αξιοποίησης και Ανάδειξης Πολιτιστικού και Επιστημονικού Αποθέματος της Ακαδημίας Αθηνών (κωδ. 200/1000)».**
- Συνοπτική Περιγραφή σημασίας προγράμματος και επιτευγμάτων: **Εποπτεία ψηφιοποίησης, τεκμηρίωσης, εφαρμογών και ιστοσελίδας του Κέντρου.**
- Υπεύθυνος Προγράμματος: Γεώργιος Ζάχος.
- Προϋπολογισμός και διάρκεια: διετές πρόγραμμα με προϋπολογισμό 823.769 ευρώ.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Περιοδικά /τόμοι με Κριτές

- Αριθμός Δημοσιευμάτων: 8
- Ονόματα Περιοδικών:
- *Athenische Mitteilungen*
- *Revue Archæologique*
- *Pelargòs. Rivista di studi sul mondo classico*
- *Gnomon*
- *Tekmeria*

Πεπραγμένα Συνεδρίων

- Αριθμός Δημοσιευμάτων: 7

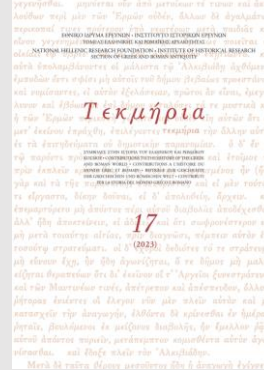
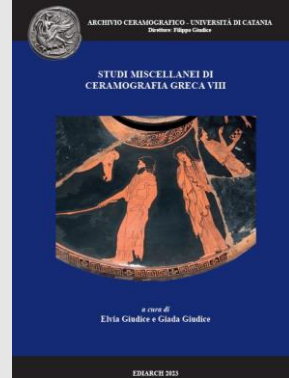
Λοιπά Δημοσιεύματα

Αριθμός Δημοσιευμάτων: 2

(*Σειρά Μονογραφιών Κ.Ε.Α. αρ. 9*)

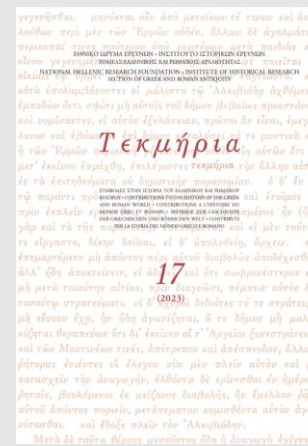
Περιοδικό χωρίς κριτές:

- *Πέτασος*

Κατά το 2023 εξεδόθησαν 12 μελέτες του επιστημονικού προσωπικού του Κ.Ε.Α. υπό μορφήν μονογραφιών και άρθρων σε διεθνή περιοδικά και συμβολών σε συλλογικούς τόμους και πεπραγμένα συνεδρίων.

- **V. Sabetai**, ““Ptoiketias kalos”. A View from the Boeotian Grave”, *Athenische Mitteilungen* 134, 2019, [2023] 221-244.
- **B. Σαμπετιά**, «Εισαγωγές, απομιμήσεις και ο ρόλος της εικονιστικής κεραμικής στη Βοιωτία: σκιαγραφώντας το πλαίσιο της έρευνας» στο Σ. Κατακούτα-Δ. Παλαιοθόδωρος, επιμ., *ΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΜΕΛΑΝΟΜΟΡΦΗΣ ΚΑΙ ΕΡΥΘΡΟΜΟΡΦΗΣ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ*, *Πρακτικά Συνεδρίου Βόλος, 2010, Πέτασος 3*, 2023, 284-302.
- **V. Sabetai**, «For Whom Did the Top Spin? A Boeotian Spinning Top in Context», με παράρτημα της Ν. Κ. Kladouri, στο C. Lambrugo, ed., *A Turning World: A Multidisciplinary Approach to the Spinning Top and other Toys and Games*, Milano University Press, Milano 2023, 95-113.
- **G. Zachos**, “The Ozolian Locris in Roman Times: A Lost People in a Fragmented Land”, *Tekmeria* 17, 2023, 233-260.
- **K. Kalogeropoulos**, “Complementary Evidence for a Renowned Ritual – Thoughts on the Relationship Between Pyre A at Eleusis and the Homeric Hymn to Demeter”, *Pelargos* 4, 2023, 11-54.
- **K. Kalogeropoulos**, “Around the Erasinos River. The Northern and Southern Parts of the Mesogeia Plain in the Late Bronze Age”, στο: A. Duploux (ed.), *Attica from the Late Bronze Age to the End of the Archaic Period. The Spatial Roots of Politics and Society, Online International Conference 10-11 June 2021, Scuola Archeologica Italiana di Atene (Athens 2023)* 77-112.
- **N. Akamatis, L. Gkelou, M. Lazopoulou**, “Red-Figure Pottery from Upper Macedonia”, στο E. Giudice, G. Giudice (επιμ.), *Studi Miscellanei di Ceramografia Greca VIII*, Catania 2023, 13-81.
- **N. Akamatis**, “Coins for the Gods, for the Merchants or for Both? Numismatic Material from Three Sanctuaries of Pella”, στο J.-M. Doyen, L. Severs, F. Dieulafait (επιμ.), *Proceedings of the International Conference Coins for the Gods, Coins for the Merchants. Economy of the Sacred compared to the Economy of the Profane. International Conference, Athens 24-25/10/2019, JAN 12*, 2022, [2023], 167-181.
- **N. Ακαμάτης**, «Μελανόγραφη κεραμική ελληνιστικών χρόνων από τον βορειοελλαδικό χώρο», *1' επιστημονική συν/ση για την Ελληνιστική κεραμική, Θεσ/κη, 10-14 Μαρτίου 2020*, Αθήνα 2023, 367-379.
- **N. Ακαμάτης**, «Μιμήσεις αττικών ερυθρόμορφων αγγείων στον βορειοελλαδικό χώρο: η περίπτωση του εργαστηρίου της Πέλλας, στο Α. Κουκουβού (επιμ.), *Αντιγράφωντας (σ)το παρελθόν: ιστορίες αντιγραφής και έμπνευσης, Πρακτικά ημερίδας Α.Μ.Θ., 8 Νοεμβρίου 2019*, Θεσσαλονίκη 2023, 13-27.
- **N. Kazakidi**, “Greek Gymnasium and Roman power: remarks on the erection of honorific portraits in Greek gymnasia from the late Hellenistic to the early Imperial period”, στο: G. Biard, V. Gaggadis-Robin, N. de Larquier (επιμ.), *Les mille visages de l'honneur, Actes des IIIes rencontres autour de la sculpture romaine, 8-9 novembre 2019, Arles, L'atelier du sculpteur 3*, Bordeaux 2023, 77-89.
- **Θ. Παλιούγκας**, *Συμβολές στην τοπογραφία και αρχαιολογία της Πελασγίδος Λάρισας. Ι. Ο οικισμός των Προϊστορικών και Πρώιμων Ιστορικών χρόνων*, Σειρά Μονογραφιών Κ.Ε.Α., Αθήνα 2023.
- **Θ. Παλιούγκας**, «Αττική μελανόμορφη και ερυθρόμορφη κεραμική από τη Λάρισα», στο Στ. Κατακούτα – Δ. Παλαιοθόδωρος (επιμ.), *Οι εισαγωγές αττικής μελανόμορφης και ερυθρόμορφης κεραμικής στη Θεσσαλία, Πρακτικά Συνεδρίου. Βόλος 2010, Πέτασος 3*, 2023, 99-113.

Μπορούν ενδεικτικά να σταχυολογηθούν τα παρακάτω:

- 1. G. Zachos, “The Ozolian Locris in Roman Times: A Lost People in a Fragmented Land», *Tekmeria* 17, 2023, 233-260:** έρευνα ιστορικής τοπογραφίας για τη δυτική Λοκρίδα.
- 2. K. Kalogeropoulos, “Complementary Evidence for a Renowned Ritual. Thoughts on the Relationship Between Pyre A at Eleusis and the Homeric Hymn to Demeter”, *Pelargòs* 4, 2023, 11-54:** συγκριτική επισκόπηση στοιχείων τελετουργίας στα αρχαιολογικά κατάλοιπα του ιερού Δήμητρας και Κόρης στην Ελευσίνα και του Ομηρικού Ύμνου στη Δήμητρα.
- 3. N. Akamatis, “Coins for the Gods, for the Merchants or for Both? Numismatic Material from Three Sanctuaries of Pella”, στο J.-M. Doyen, L. Severs, F. Dieulafait (επιμ.), *Proceedings of the International Conference Coins for the Gods, Coins for the Merchants. Economy of the Sacred compared to the Economy of the Profane. International Conference, Athens 24-25/10/2019, JAN 12, 2022, [2023], 167-181:*** μελέτη για τη χρήση των νομισμάτων σε τρία ιερά της Πέλλας, στα πεπραγμένα διεθνούς συνεδρίου.
- 4. N. Kazakidi, “Greek Gymnasium and Roman power: remarks on the erection of honorific portraits in Greek gymnasia from the late Hellenistic to the early Imperial period”, στο: G. Biard, V. Gaggadis-Robin, N. de Larquier (επιμ.), *Les mille visages de l'honneur, Actes des IIIes rencontres autour de la sculpture romaine, 8-9 novembre 2019, Arles, L'atelier du sculpteur 3, Bordeaux 2023, 77-89:* μελέτη των τιμητικών πορτρέτων στα ελληνικά Γυμνάσια κατά την ελληνιστική και ρωμαϊκή περίοδο, στα πεπραγμένα διεθνούς συνεδρίου.**
- 5. V. Sabetai, ““Ptoiketas kalos”. A View from the Boeotian Grave”, *Athenische Mitteilungen* 134, 2019, [2023] 221-244:** ερμηνευτική ανάλυση των ταφικών κτερισμάτων μιάς Βοιωτικής ταφής.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ:

ΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ ΤΟΥ Κ.Ε.Α. ΥΠΗΡΕΤΗΣΑΝ ΩΣ

1. ΕΠΟΠΤΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΗ 3ΜΕΛΩΝ, 5ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ 7ΜΕΛΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΚΡΙΣΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ.
2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
3. ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Όνομα/Φορέας

- **(1) Β. Σαμπετά:**
- Μέλος 3μελούς και 7μελούς επιτροπής διδακτορικού: 1. Χ. Πιτυχούτη, "Ο Ζωγράφος των Καλαμιών και ο κόσμος του". 2. Γ. Μιχαλόπουλος, "Η λατρεία του Διός Μειλιχίου. Η περίπτωση του ιερού εν Άγραις» / Ε.Κ.Π.Α. (05/05/2023). 3. E. Bauer, "*Corps et vêtement féminins de la petite enfance au mariage en Grèce ancienne*", co-tutelle, Fribourg, Ελβετίας και Université de Paris, Γαλλίας.
- Επόπτρια διδακτορικής διατριβής: Α. Αγωγιάτη, «Παρωδία στην εικονιστική παράδοση της Βοιωτίας και Κορίνθου στην αρχαϊκή και κλασική περίοδο» / Ε.Κ.Π.Α. (31/03/202).
- **(2). Κ. Καλογερόπουλος:**
- Αξιολογητής σε 3 ερευνητικές προτάσεις υποψήφιων διδασκόντων (Α.Π.Θ.), "5^η Προκήρυξη Υποτροφιών ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για Υποψήφιους/Διδάκτορες", Ε.Π.7 "Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες", 7.1 "Ιστορία και Αρχαιολογία" (αξιολογήσεις 10-11/12/2023).
- **(3). Γ. Ζάχος:**
- Τακτικό μέλος του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Στερεάς Ελλάδος
- Μέλος 3μελούς επιτροπής διδακτορικού: Αγλ. Κουτρομπή 'Ταφικές πρακτικές και τελετουργίες στα Ρωμαϊκά Νεκροταφεία της Κορίνθου' (Ε.Κ.Π.Α.)
- **(4). Ν. Ακαμάτης:**
- Μέλος 5μελούς και 7 μελούς επιτροπής διδακτορικού: 1. N. Hill, "De-centering the Symposium: Characterizing Commensality in Late Classical Olynthos, Greece" / University of Michigan (20/02/2023). 2. Α. Αγωγιάτη, «Η παρωδία στην εικονιστική παράδοση της Βοιωτίας και Κορίνθου στην αρχαϊκή και κλασική περίοδο» / Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (31/03/2023).
- **(5) Ν. Καζακίδη:**
- Μέλος 7μελούς επιτροπής διδακτορικού : Αινείας Καπουράνης, «Τα αναθηματικά ανάγλυφα της Πελοποννήσου. Εικονογραφία, ερμηνεία και σημασία στη διαχρονική μελέτη της λατρείας από την αρχαϊκή έως και τη ρωμαϊκή περίοδο», (Ε.Κ.Π.Α.) (18 /12/ 2023).

Όνομα/Φορέας

Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας στα

Πανεπιστήμια:

Ε.Κ.Π.Α.,

Α.Π.Θ.,

Fribourg, Ελβετίας και Université de Paris, Γαλλίας,

University of Michigan

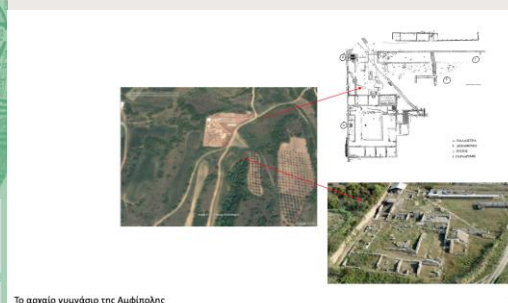
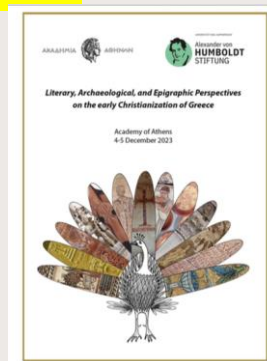

ΕΛΡΙΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΙΑΕΣ

Οι ερευνητές του Κ.Ε.Α. συμμετείχαν κατόπιν προσκλήσεως σε συνέδρια και ημερίδες, στα οποία έγιναν ανακοινώσεις σχετικά με θέματα προϊστορικής και κλασικής αρχαιολογίας, καθώς και πρόσληψης του αρχαίου κόσμου στη σύγχρονη εποχή. Οι ανακοινώσεις αφορούσαν τις αρχαιολογικές μαρτυρίες για:

- την καθημερινή ζωή σε δημόσιους τόπους άθλησης
- και στον ιδιωτικό χώρο του σπιτιού με πρωταγωνιστές τα παιδιά,
- τη σημασία των εικόνων στα αρχαία αγγεία,
- τις τοπικές κεραμικές παραγωγές,
- την πρόσληψη του μυκηναϊκού παρελθόντος κατά τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους,
- τη σχέση των παλαιοχριστιανικών βασιλικών της Λοκρίδας με τα λιμάνια και την ενδοχώρα της και την αξιοποίηση του εμβληματικού χώρου των Θερμοπυλών από το Νέο Ελληνικό Κράτος.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ

• ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΛΡΙΑ

- **Β. Σαμπετάι:** 1. “Boeotian Articulated Figurines: Women and the Toys of the Oikos”. *ARTICULATED FIGURINES IN ANCIENT GREECE AND BEYOND. Archaeological and Regional Contexts. University of Fribourg, 23-24 / 06 / 2023.*
- 2. « Nuptial Scenes: Postures, Gestures and Gazes». *Façons de regarder, manières d’interpréter : François Lissarrague, un parcours d’images, Paris 27, 28 & 29 /11 / 2023 (INHA, ANHIMA, EHES).*
- **Γ. Ζάχος:** 1. Η αξιοποίηση των Θερμοπυλών από το Νέο Ελληνικό Κράτος, στο *International Spartan Studies Forum: Ancient Sparta in the 21st Century. Recent Trends and New Developments, Σπάρτη 8-11/6/2023.*
- 2. ‘Interconnections between Coast and Mainland: Ports, Settlements and Early Christian Basilicas in East Locris and the Kephissos valley’ στο *Literary, Archaeological and Epigraphic Perspectives on the Early Christianization of Greece (Ακαδημία Αθηνών-ΑνHumboldt Stiftung), Ακαδημία Αθηνών 4-5/12/2023.*
- **Κ. Καλογερόπουλος:** “Aristocratic and Democratic Perceptions of the Mycenaean Past in Attica During the 8th and the 7th c. BCE” στο *Brightening the Dark Ages, Archaic Greek Culture and Its Past, Academy of Athens, 27-30/09/ 2023.*
- **ΤΟΠΙΚΕΣ ΗΜΕΡΙΑΕΣ**
- **Ν. Ακαμάτης,** «Η τοπική κεραμική παραγωγή στη Χαλκιδική κατά τους ιστορικούς χρόνους», *Αρχικό Μουσείο Θεσ/κης, 28 /09/2023.*
- **Ν. Καζακίδη, Ι. Βασιλειάδου,** «Αρχαιολογικές μαρτυρίες για την καθημερινή ζωή στο γυμνάσιο της αρχαίας Αμφιπόλεως», στο: *Παλαίστρα και Γυμνάσιο στην ελληνιστική εποχή, Αρχικό Μουσείο Πέλλας, 30 /09/2023.*

Μαθήματα

- Ν. Ακαμάτης: “Coinage and Economy”. Μάθημα νομισματικής στο ΠΜΣ «Κλασική Αρχαιολογία και Αρχαία Ιστορία της Μακεδονίας» του Διεθνούς Παν/μίου Ελλάδος (εαρινό εξάμηνο 2022-2023).
- Γ. Ζάχος: «Ελληνική ιστορία», στο ΠΣ «Ελληνικός Πολιτισμός» του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (2023-2024).
 - Διαλέξεις (στο πλαίσιο πανεπιστημιακών μαθημάτων)
- Ν. Καζακίδη, «Η λειτουργία των γλυπτών στα ελληνιστικά γυμνάσια», Διάλεξη ΕΚΠΑ (2023), «Το πορτρέτο της εξουσίας στα ελληνιστικά και πρώιμα αυτοκρατορικά χρόνια», Διάλεξη ΔΠΕ (-04-2023)

Μεταπτυχιακές Εργασίες

- Ν. Ακαμάτης: Εποπτεία μεταπτυχιακών εργασιών: 1. Α. Karagianni, “Funerary Practices in Upper Macedonia. The Case of Elimeia”. Διεθνές Παν/μιο Ελλάδος (20/2/2023). 2. Ε. Vangeli, “χρυσοκόμης δε Διώνυσος ξανθήν Αριάδνην, κούρην Μίνωος, θαλερήν ποιήσατ’ άκοιτιν” (Hesiod, Theogony, 947-948)... A red-figure bell-krater from Thessaly. Aspects of red-figure pottery trade in Thessaly and Macedonia”, Διεθνές Παν/μιο Ελλάδος (22/6/2023). Μέλος 3μελούς επιτροπής μεταπτυχιακού: 1. Α. Brofidou, “The life cycle of a burial: The case of grave 25 at Sindos Cemetery”, Διεθνές Παν/μιο Ελλάδος (28/11/2023).
- Ν. Καζακίδη, Μέλος 3μελούς επιτροπής μεταπτυχιακών εργασιών: Ο. Trapp, ‘Philosopher Statues and the Polis’, ΕΚΠΑ (31-10-2023).

Διδακτορικές Διατριβές

- Β. Σαμπετά: Μέλος 3μελούς και 7μελούς επιτροπής διδακτορικού : Χ. Πιτυχούτη, "Ο Ζωγράφος των Καλαμιών και ο κόσμος του". 2. Γ. Μιχαλόπουλος, "Η λατρεία του Διός Μειλιχίου. Η περίπτωση του ιερού εν Άγραϊς", (05/05/2023). Επόπτρια διδακτορικής διατριβής: Α. Αγωγιάτη, «Παρωδία στην εικονιστική παράδοση της Βοιωτίας και Κορίνθου στην αρχαϊκή και κλασική περίοδο» (31/03/2023).
- Ν. Ακαμάτης: Μέλος 5μελούς και 7 μελούς επιτροπής διδακτορικού: Ν. Hill, “De-centering the Symposium: Characterizing Commensality in Late Classical Olynthos, Greece” (20/02/2023). 2. Α. Αγωγιάτη, «Η παρωδία στην εικονιστική παράδοση της Βοιωτίας και Κορίνθου στην αρχαϊκή και κλασική περίοδο», ΕΚΠΑ, υποστήριξη (31/03/2023).
- Γ. Ζάχος, Μέλος 3μελούς επιτροπής διδακτορικού: Αγλ. Κουτρομπή, ‘Ταφικές πρακτικές και τελετουργίες στα Ρωμαϊκά Νεκροταφεία της Κορίνθου’ (Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας - ΕΚΠΑ)
- Ν. Καζακίδη, Μέλος 3μελούς επιτροπής διδακτορικού: Μαρία Ιωάννα Χριστοπούλου, Η κοινωνική και πολιτική λειτουργία των απεικονίσεων των ιδιωτών κατά την μεταβατική περίοδο των Ύστερων Ελληνιστικών και Πρώιμων Αυτοκρατορικών χρόνων στην ρωμαϊκή επαρχία της Αχαΐας» (Ε.Κ.Π.Α.)

ΕΚΛΑΙΚΕΥΣΗ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

1. **Κ. Καλογερόπουλος**, «Πατρογραμμικές κοινωνίες και φύση. Το Δωδεκάθεο, ο Δίας - πατέρας Θεών και ανθρώπων, Μυκηναϊκός πολιτισμός». Συνέντευξη στο Ραδιόφωνο της Εκκλησίας της Ελλάδος στο πλαίσιο του αφιερώματος «Τεχνολογία ως μια στάση ζωής» (05/09/2023): Ραδιοφωνική παρουσίαση με θέμα την αρχαία ελληνική θρησκεία.

2. **Ν. Καζακίδη, Α. Κυριάκου**, «Ο διδακτικός ρόλος των αντιγράφων. Η περίπτωση του Μουσείου Εκμαγείων του ΑΠΘ», στο: **Α. Κουκουβού (επιμ.), Αντιγράφωντας (σ)το παρελθόν. Ιστορίες αντιγραφής και έμπνευσης. Πρακτικά επιστημονικής συνάντησης Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης 8 Νοεμβρίου 2019, Θεσσαλονίκη 2023, 112-131**: Ανακοίνωση με θέμα τον διδακτικό ρόλο των γύψινων αντιγράφων αρχαίων γλυπτών σε Εκπαιδευτικά Προγράμματα που επιδιώκουν να μορφώσουν και να ψυχαγωγήσουν το ευρύτερο κοινό, συμπεριλαμβανομένων μαθητών, φοιτητών και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ΑμΕΑ).

3. **Κ. Καλογερόπουλος**, 4ωρη διάλεξη στο προσωπικό του Αρχαιολογικού Μουσείου Βραυρώνος (14.11.2023 στον αρχαιολογικό χώρο και στο Μουσείο).

4. **Θ. Παλιούγκας**, Διάλεξη με θέμα «Αρχαία Λάρισα. Από την Προϊστορία μέχρι την Κλασική Εποχή» που διοργάνωσαν οι Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας και ο Σύλλογος Φίλων Διαχρονικού Μουσείου Λάρισας (4.3.2023.).

Μακροπρόθεσμοι στόχοι

- Συνέχιση του εκδοτικού προγράμματος με:
 - Δημοσίευση τόμων στη σειρά «*ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ Κ.Ε.Α.*» με έμφαση σε παλιές αδημοσίευτες ανασκαφές που επείγει να γίνουν ευρύτερα γνωστές και να αξιοποιηθούν επιστημονικά.
 - Δημοσίευση τόμων στο πλαίσιο των διεθνών προγραμμάτων της Ακαδημίας Αθηνών **CVA, CSIR, TIR**, ώστε να ενισχυθεί η **παρουσία της Ελλάδας στα διεθνή fora** δια της επιστημονικής τεκμηρίωσης του αρχαιολογικού της πλούτου.
 - Συμμετοχή των ερευνητών σε διεθνή συνέδρια.
-

Άμεσοι Στόχοι: 2024-2025

- **A. Δημοσίευση μονογραφιών**
- Γ. Ζάχος, *Λοκρίδα: Αρχαιολογικές Έρευνες και Αρχαιοκαπηλία (1850-1915)*.
- Κ. Καλογερόπουλος, *Η Προϊστορική Ακρόπολη της Βραυρώνος*.
- Ν. Ακαμάτης, *Corpus Vasorum Antiquorum, Pella Archaeological Museum 1*.
- Β. Σαμπετάι, *Figured Vases in Context*.
- Β. Μαχαίρα, *Λισός. Το ιερό του Ασκληπιού. Τα γλυπτά και οι βάσεις τους*.

Β. Επιστημονική επιμέλεια υπό εκπόνηση έργων

- 1: E. Vinioti, *CVA Greece 17, The Benaki Museum 2. The Black-Figure Vases*.
Δημοσίευση των μελανόμορφων αγγείων της συλλογής του Μουσείου Μπενάκη.
- 2: Y. Stoyas, S. Damigos, *SNG Greece 8, The Kikpe Collection of Bronze Coins II*.
Supplement of Ancient Greek Coins. Roman Provincial Coins and Contemporary Kingdoms.
Δημοσίευση των χάλκινων νομισμάτων της συλλογής ΚΙΚΠΕ.
- 3: P. Karvonis, *TIR K34, I. Thessaloniki - K35, I. Philippi*.

Γ. Διοργάνωση Συνεδρίων

- Διεθνές Συνέδριο: «Civic Education in (and out) the Greek Gymnasium (6th c. BCE – 5th c. CE)» σε συνεργασία με τη Βρετανική Αρχ/κή Σχολή Αθηνών, το οποίο προγραμματίζεται για τις 13-15 /6/ 2024 με χρηματοδότηση της Society for the Promotion of Hellenic Studies (SPHS) και με τη συμμετοχή περίπου δεκαπέντε (15) ομιλητών, Ελλήνων και ξένων πανεπιστημιακών καθηγητών και ερευνητών (επιμέλεια διοργάνωσης: Ν. Καζακίδη, Κ.Ε.Α. – Γ. Μουρατίδης, Βρετανική Αρχ/κή Σχολή).

Δ. Αρχαιολογικές Έρευνες πεδίου

- Πραγματοποίηση γεωαρχαιολογικής έρευνας στον ΝΔ τομέα της αρχαίας Αμφίπολης (Χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, Ίδρυμα Ι. Κωστόπουλου) σε συνεργασία με Εφορεία Σερρών και Παν/μια Πάτρας και Α.Π.Θ. (Ε.Υ. Ν. Καζακίδη) (2024-2025).

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

Τίτλος Κέντρου: Κέντρον Ερεύνης της Αρχαιότητος (Κ.Ε.Α.)

Διεύθυνση: Αναγνωστοπούλου 14

Τηλέφωνο: 210 3664 640

E-mail: vsabetai@academyofathens.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.academyofathens.gr/el/research/centers/antiquity>
